



UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Tizedik évfolyam. 33. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1912. aug. 15.

Előzetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Arpád-utca 3. szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

260.

72 ad35625/1912IV.-a. B. M. sz. körrendelet.

A községek tulajdonát képezett s a kötményezés alól feloldott államadóssági kötvények ellenértékének helyreállítása körül követendő eljárás.

Valamennyi vármegyei törvényhatóságának.

A községek tulajdonát képezett s a kötményezés alól feloldott államadóssági kötvények ellenértékének helyreállítása körül egyes községek azt a czélszerűtlen, sőt káros eljárást követik, hogy az évi visszatérítési összegeket hosszabb ideig gyümölcösözletlenül pénztárukban hevertetik, a helyett, hogy kamatveszteségeik elkerülése czéljából koronajáradék kötvények vásárlása végett a m. kir. központi állampénztárhoz terjesztenék fel. A községek vagyoni érdekeinek kötelességszerű megóvása czéljából — a pénzügyminiszter ural egyetértőlegek — legczélszerűbbnek látom ezért, hogy a községek kellőképpen figyelmeztessenek arra, miszerint a feloldott kötvények ellenértékének helyreállására szolgáló évi részleteken 4%-os magyar koronajáradék kölcsönkötvényeket vásároljanak. Felhívom ezért a vármegye törvényhatóságát, hogy a területén levő községeket — saját, jól felfogott érdekükben világosítsa fel a tekintetben, hogy legczélravezetőbb, ha mindenkor, a mikor a helyreállítás czéljaira — egy vagy több évi részletből — annyi készpénz áll rendelkezésükre, hogy az legalább 100 K névértékű 4%-os m. koronajáradék kötvény vásárolható, a rendelkezésre álló összeget, a kívánt intézkedés megjelölésével küldjék be a m. kir. központi állampénztárba a megfelelő összegű kötvények vásárlása és kötményeztetése végett. A mennyiben valamely község már rendelkeznie ily helyreállítási részletek befektetése folytán kötményezett 4%-os magyar koronajáradékkötvénnyel, az esetben a kamatfizetést teljesítő kir. adóhivatal utján a kötvény vásárlásra fordítandó készpénzzel együtt, a már kötményezett kötvény

és annak kamatfizetési ive is beküldendő a m. központi állampénztárhoz oly czélból, hogy az ujonnan beszerzendő kötvény a már meglévő kötményezett kötménnyel egy kötménnyé legyen összerható.

Budapest, 1912. évi július hó 16-án.

A miniszter helyeit:
Horváth Emil, s: k.,
államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 5972—912. alisp.

Valamennyi községi és körjegyző urnak.

M. kir. Belügyminiszter urnak fenti körrendeletét azon felhívással adom ki, hogy azt, a községi képviselőtestülettel közölje.

Székelyudvarhelyen, 1912. aug. hó 8-án.

Alispán helyett:
Dr. Paál, főjegyző.

261.

M. kir. honvédelmi miniszter.

Sz. 74271/18—912.

Udvarhelyvármegye közönségének.

A véderőről szóló 1912. évi XXX törvény-cikk életbeléptetése és a folyó évi fősorozás végrehajtása tárgyában folyó évi 65000. szám alatt kiadott körrendeletem II. fejezet A. A. 4. pontjának utolsó bekezdése alatt foglalt rendelkezés következtében elrendelem, hogy az állandó vegyes felülvizsgáló bizottságok különösen a fősorozás alkamával felülvizsgálatra utasított állításköteleseknek gyors megvizsgálása és még az októberi bevonulás előtt érdemleges osztályozhatása érdekében — a mult évi december hó 20-ról 139000. szám alatt kelt körrendeletemben megállapított napokon a fősorozás ideje alatt is működjenek, sőt ezenkívül:

1. Aradon, Budapesten, Debreczenben, Eger-

bén, Fehértemplomban, Fiumében, Kassán, Kolozsváron, Komáromban, Nagyszebenben, Pécsen, Pozsonyban, Sopronban és Horvát-Szlavon országokban: Eszéken, Péterváradon és Zágrábban még folyó évi szeptember hó 26-án és szükség esetén az azt követő hétköznapokon;

2. Besztercebányán, Brassóban, Gyulafehérváron, Nagyváradon, Szatmár-Németiben, Szegeden, Székesfehérváron, Temesváron, és Horvát-Szlavonországban: Károlyvárosban még folyó évi szeptember hó 30-án és szükség esetén az azt követő hétköznapokon is összeüljön és működjék.

Ezt a rendelkezésem, melyről az érdekelt katonai hatóságokat, az állandó vegyes felülvizsgáló bizottságok polgári elnökeit és helyettes polgári elnökeit egyidejűleg értesítettem, azonnal tegye közhírré.

Budapest, 1912. évi július hó 29-én.

A miniszter helyett:

Karátson, s. k., államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 6127—912. alisp.

Mindenik községi és körjegyzőnek.

Fenti miniszteri rendeletet kihirdetés céljából kiadom.

Székelyudvarhely, 1912. aug. hó 8-án.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

262.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Székelyudvarhely város tanácsának és az összes községi elöljáróságoknak:

A lakosság közt megfelelő közhírré tétel céljából közlöm, hogy a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara kiküldötte a folyó évben is tanoncok szerzése végett Parajdon, Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron meg fog jelenni.

A tanonc felvétel Parajdon a főszolgabírói hivatalnál szeptember hó 1-én, Székelyudvarhelyen a vármegyeházánál szeptember hó 3-án, Székelykeresztúron a főszolgabírói hivatalnál szeptember hó 4-én lesz, mindenik napon reggel 9 órától kezdődőleg.

A jelentkezéskor a fiuk vigyék el és mutassák be iskolai bizonyítványukat.

Inasoknak legalább 4 elemi osztályt végeztek és 12 életévét betöltött egészséges fiúk vétetnek fel. A fiúk ne kérjék tömegesen a géplakatos iparra elhelyezésüket. Ez a pálya tul van zsfolva s már nem biztosítja a nyugalmas jövőt. Géplakatosok teljes ellátásra nem fogadnak inasokat. A szülők bízzák a pálya választást a bizottságra, mert a sorozó bizottság legjobban tudja, hogy az illető gyermek fizikai és értelmi fejlettségének

melyik mesterség felel meg. Az elhelyezés ingyenes. Módosabb szülők, ha vállalják gyermekeik ruházását, jobb eredményt érnek el. Egészen szegény fiúk az illető mestertől ruhát is kapnak. Kereskedő inasoknak a jobban iskolázott fiúk vétetnek fel.

Ipari szakiskolai tanulóknak legalább két polgári, vagy közipiskolai, vagy hat elemi osztályt jó eredménnyel végzett fiúk vétetnek fel.

Felső-ipariskolába olyan fiúk pályázhatnak, akik négy polgári, vagy középiskolai osztályt végeztek s azonkívül a választott mesterségben egy évig gyakorlatilag foglalkoztak.

A Kamara az érdeklődőknek ezekben a dolgokban esetről-esetre fölvilágosítást ad.

Székelyudvarhelyen, 1912. évi aug. 13-án.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Allati betegségek. *Sertésvész* fellépett járványosan Kőröspatak községben.

Lépfene fellépett szorványosan Homoród-ujfalu község szarvasmarha állományában.

Rilhkór fellépett szorványosan Homoród-szentlászló juh állományában.

Veszétség fellépett szorványosan H.-almás községben.

Sertésvész megszűnt Nagykede, Csöb, Székelyhidegkut, Magyarhidegkut, Homoródremete, Kisbaczon, Magyarhermány és Gyepes községekben.

Sertésorbáncz megszűnt Rugonfalva községben.

Értesítés a nagybecskereki községi községi közigazgatási tanfolyam 1912—13. tanévének megnyitásáról.

A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam 1912—912. tanévére a felvétel Nagybecskereken f. évi augusztus hó 26—31 között történik. Ezen idő alatt lehet jelentkezni, a mely alkalommal következők igazolandók:

Az, hogy az illető:

a) a főgimnázium vagy főreáliskola nyolcz osztályát vagy ezen középtanodákkal egyenrangú más középfoku iskolát, vagy megfelelő katonai tanintézetet sikeresen végzett;

b) az iskolai tanulmányok befejezése után valamely község jegyzői (községi vagy körjegyzői, vagy rendezett tanácsu városi jegyzői) irodában mint aljegyző (segédjegyző, jegyzősegéd), jegyzői irnok, vagy jegyzőgyakornok legalább egy évi gyakorlatot töltött;

c) az állam hivatalos nyelvét szóval és írásban birja;

d) feddhetetlen előéletű

A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam mellett betekással egybekötött tápintézet

van. A tápintézet 42 személyre teljesen be van rendezve. A tápintézetben vannak teljes fizetéses és kedvezményes helyek. Ágyneműről mindenki maga gondoskodik, szalmazsákot kap.

Teljes fizetéses hely havi 38 K. Ezenkívül havi 20, 15 és 10 koronás, valamint 15 teljesen ingyenes hely van. Ezen havi díjazásért: lakás, fűtés, világítás, reggeli, ebéd és vacsora jár.

A tápintézeti vállalkozó köteles; reggelire minden benlakónak tejeskávét megfelelő cukorral és zsemlyével adni;

ebédre 3 tál ételt, mely állhat: a) marhahus levesből, a melybe elegendő tesztaneműt, burgonyát, vagy hüvellyest kell befőzni; d) 10 deka-gramm marhahusból megfelelő környezettel és mártással, vagy egy tányér vastagételből, $\frac{1}{10}$ kiló sült hússal, vagy egy tányér paprikásból, benne főtt burgonyával vagy tésztával; c) egy tányér sült vagy főtt tésztából;

vacsorára, ha délben két tál husétel volt, egy tányér sült vagy főtt tésztát, ha délben csak egy husétel volt, akkor $\frac{1}{10}$ kiló sült húst, egy tányér felmelegített vastagétellel vagy ugyanannyi környezettel esetleg salátával, vagy végül egy tányér paprikást (gulyást), benne főtt burgonyával kiszolgáltatni.

A tápintézet felett állandó felügyelet gyakoroltatik.

Az ételmezést a kirendelt előadó ellenőrzi.

A tápintézetbe való felvétel iránti kérvényeket czélszerű még aug. hó első napjaiban beküldeni Nagybecskerekre az igazgatóságához, hogy a beosztás kellő időben és az egyesek vagyoni viszonyainak megfelelően történhessék. Aki kedvezményes helyet akar elnyerni a tápintézetben, a bélyegtelen kérvényhez mellékelje a saját és szülei vagyoni viszonyait feltüntető községi bizonyítványt.

A tápintézetbe külön tanuló terem áll rendelkezésére. A szegényebb sorsu ifjak az intézet nagy könyvtárából tankönyvekkel is elláttnak, a melyeket azonban a tanév végével vissza kell szolgáltatni.

A tápintézetben elhelyezett növények az intézeti orvos részéről ingyen gyógykezelésben részesülnek.

Az évi tandíj 40 K, mely összeg félévenként 20—20 koronás részletekben előre fizetendő.

Aki tandíjmentességet kíván elnyerni, ez iránti bélyegmentes kérvényét a saját és szülei vagyoni viszonyait feltüntető bizonylattal felszerelve nyújtsa be. *Jankó Agoston* alispán, a nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam igazgatója.

Verseny tárgyalási hirdetés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 1912. évi július hó 27-én 41421. sz. alatt kelt rendeletével a héjasfalva—csikgyimesi állami közút 45—46 km. szakaszán levő 114 sz. 16.0 m. nyílásu márfalvai Fenyédpatak hid újjaépítését engedélyezvén, az említett hid

a) alépitményi és kapcsolatos munkáinak

b) vasfelszerkezetének és parti korlátjának biztosítása czéljából 1912. évi *september hó 7-én*

d. e. 10 órakor a székelyudvarhelyi államépítészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az alépitményi és a vasfelszerkezeti munkákra csak külön-külön tehető ajánlatok.

Ezenkívül az egész hidnak vasbeton szerkezettel való létesítésére is tehető ajánlatok.

Az alépitményi és kapcsolatos munkákra vonatkozó műszaki művelet, általános és részletes letes föltételek és az ajánlati minta, nemkülönben a vasbeton szerkezetre érvényes különleges föltételek az alulírott m. kir. államépítészeti hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők; ugyanott az alépitményi ajánlati terv és költségvetés 5 koronáért megszerezhető.

Az ajánlati költségvetésben az »egységár« rovatában a felajánlott egységárak arabs számokkal és alatta betűkkel világosan kiirandók, s azok végösszege is megállapítandó.

A vasbeton ajánlatok ajánlati költségvetéseire nézve a különleges föltételek határozmányai mértékadóak.

A vasszerkezetre vonatkozó szerződési minta a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium I. C/1. ügyosztályában (Albrecht-ut III. emelet) megtekinthető, s ugyanott a vasszerkezet főbb méreteire vonatkozó vázlatrajz díjtalanul megszerezhető.

A vasszerkezetre vonatkozó ajánlatoknak tartalmazniok kell a szerkezet, illetve a kivitelnél esetleg elmaradó parti korlátoknak külön megadandó ajánlati maximalis súlyát s 100 kg.-onkénti egységárát, a feltételek elfogadására vonatkozó kijelentést, valamint a szállítandó szerkezet vázlatrajzát.

Azon ajánlattevők, kik a munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban képesítéssel bíró megbízottat megnevezni, és annak képesítését igazolni.

Oly pályázók, kik a kereskedelemügyi miniszterium, illetőleg a székelyudvarhelyi államépítészeti hivatal felügyelére alatt munkálatot még nem teljesítettek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Az ajánlatokhoz az ajánlott végösszeg 5 %-ának megfelelő bánatpénznek készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban történt befizetését igazoló állampénztári (adó hivatali) nyugta csatolandó.

Az ajánlatok és mellékleteik szabályszerűen bélyegzendők.

Táviratilag beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek; elkésve érkezett ajánlatok pedig csak akkor, ha beigazoltatik, hogy idejében postára adattak, s rendes körülmények közt idejében kézbesítendők lettek volna.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a versenytárgyalástól számított hetvenöt napig maradnak kötelezettségben.

Sz.-udvarhely, 1912. évi augusztus hó 11. M. kir. államépítészeti hivatal főnöke *Osztian Viktor*, műszaki tanácsos.

Pályázati hirdetés. Udvarhelyvármegye homoródi járáshoz tartozó Olasztelek községben

a községi szülésznoi állásra pályázatot hirdetek és felhívom a folyamodni ohajó okleveles szülész-nőket, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványokat hozzám f. hó 25-ig adják be.

A bába évi fizetése 120 K, működési díja 8 napra 2 K további napokra 60 fillér.

Árverési hirdetés. Alóírt község előjárósága közhírré teszi, hogy Ujszékely község tulajdonát képező 3 szoba, pincze és megfelelő mellékhelyiségekből álló s korlátlan italmérsi engedéllyel bíró háza 1912. szeptember 10-től 1915. szeptember 10-ig 3 évi idő tartamra haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár évi 700 korona.

Írásbeli ajánlatok ha szabályszerűen felvannak szerelve elfogadtnak.

Árverezni szándékozó tartoznak a kikiáltási ár 10%-át az árverező kezébe letenni.

Az árverés Ujszékely község-házánál 1912. augusztus hó 25-én d. u. 2 órakor tartatik meg.

Feltételek az ujszékelyi kjegyzői irodában megtekinthetők.

Ujszékely, 1912. július 30-án *Biró József*, k. bíró.

Árverési hirdetés. (539—912. sz.) Bikafalva község vadászati joga 1912. évi augusztus hó 18-án d. e. 8 órakor Oczfalva község vadászati joga 1912. augusztus 18-án d. e. 10 órakor Bikafalván, illetve Óczfalván a község-házánál a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen 6 évre haszonbérbe adatik. Bikafalván, 1912. aug. 12-én. *Máthé József*, kjegyző.

Hirdetés. Alóírott községi előjáróság közhírré teszi, hogy Homoródszentlászló község vadászati területe 1912. augusztus hó 18-án d. e. 9 órakor a körjegyzői irodában 6 évi időtartamra 15 K kikiáltási árban a legtöbbet ígérőnek kitóg adtni. A feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Homoródszentlászló, 1912. aug. 1-én. *Menyhárt János*, kjegyző. *Szabadi Dénes*, kbíró.

Hirdetés. Az 1883. évi XX. t. cz. 3. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy Homoródmás község határában az egyesek tulajdonát képező földbirtokon gyakorolható vadászati jog 1912. évi aug hó 15-től számítandó 6 évi időtartamra Homoródmás községben 1912. évi augusztus hó 11-én d. u. 3 órakor nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni. Az árverési feltételek a homoródmási kjegyzőség hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Árverési hirdetés. Lövéte község tulajdonát képező és 1 korcsma, bolt, 2 szoba, 1 pincze és megfelelő mellékhelyiségekből álló korcsmaépülete az özv. Mózes Károlyné oltihévi lakos által szabályszerű időben benyújtott utóajánlat következtében árverés útján újra haszonbérbe adatik.

E czélból az ujabbi árverés 1912. évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 10 órára a lövétei jegyzői irodába kitűzetik. Kikiáltási ár az utóajánlatokban is megígért 1828 K 18 f. Bérleti

idő 4 év. Bánatpénz 182 K 82 f. Árverés költségeit bérlő hordozza. Írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtnak.

Árverési egyéb feltételek a lövétei jegyzői irodában megtekinthetők.

Lövéte, 1912. aug. 5-én. *Elekes Nándor*, kjegyző. *Miklós Lajos*, kbíró.

Hirdetés. Oroszhegy községben f. évi július 28-án 2 drb. 4 éves felhészörü és szarvu ökor felfogatott. Jegyük nincs. Az egyik nyakán lánczal felkötött pergő van. Igazolt tulajdonosa a községi előjáróságnál f. évi szeptember 21-ig átveheti. A mennyiben a tulajdonos a jelzett határidőig nem jelentkeznék, f. évi szeptember 22-én d. u. 2 órakor nyilvános árverésen a község házában a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Felfogott tehén. Homoróddarócson 1 drb 4 éves fehér tehén felfogva van. Igazolt tulajdonosa az előjáróságnál átveheti.

Felfogott tehén. Barloczon, Bartha Andornál egy 4—5 éves fehér tehén van felfogva. Balszarván H. A. jegy van és füle egy kissé be van vágva. Igazolt tulajdonosa az előjáróságnál átveheti. Amennyiben pedig a tulajdonos nem jelentkeztk f. évi szept. 3-án elfog árvereztetni.

Körözendő személyek. 126. — *Medicz Jován*, középtermű 34 éves, állítólag nőtlen, szerb anyanyelvű munkás, a ki 1909. év előtt Berzászka községben lakott és állítólag Lopác-gorny községben született, nyomozandó és feltalálása esetén lakzime a 14854—1912. számra való hivatkozással Krassószörényvármegye alispánjával (Lugos) közlendő.

127. — *Sánta Ferencz* (szülei Sánta Mátyás és Csoknya Kajalin), a ki Bezdán községben 1857. évben született, nyomozandó, feltalálása esetén a saját és szülei származási és illetőségi viszonyaira vonatkozólag tüzetesen kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 279457—1912. számra való hivatkozással Budapest székesfőváros tanácsának megküldendő.

128. — *Wallus Amália* cseléd (szülei Wallus Ignác és Király Mária), aki Szete községben 1851-ben született, nyomozandó, feltalálása esetén a saját és szülei származási és illetőségi viszonyaira vonatkozólag tüzetesen kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 295385—1912. számra való hivatkozással Budapest székesfőváros tanácsának megküldendő.

129. — *Vocalik András*, aki Köpcseny községben 1892-ben született, nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére vonatkozólag tüzetesen kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv az 5864—912. számra való hivatkozással Moson vármegye alispánjának (Magyaróvár) megküldendő.

130. — *Waldmann Samu*, állítólag 17 éves és *Waldmann Salamon*, állítólag 13 éves gyermekek nyomozandók, feltalálásuk esetén személyazonosságuk megállapítandó, személyi viszonyaikra kihallgatandók s a felveendő jegyzőkönyv az 5167—912. számra való hivatkozással Ugocsa vármegye alispánjának (Nagyszöllös) megküldendő.